

Анотація до навчальної дисципліни

Назва дисципліни	Методика проведення екскурсій з біології
Викладач	Савчук Любов Кузьмівна
email	Lubasav4uk@gmail.com
Курс	4
Семестр	7
Кількість лекц/практ/лаб.	8/18/10
Кредитів ЄКТС	3

Опис дисципліни

Загальна інформація про дисципліну

Екскурсія є формою організації педагогічного процесу, що спрямована на вивчення учнями поза межами школи і під керівництвом учителя явищ та процесів через безпосереднє їх сприймання. Найважливіше значення екскурсій – це можливість ознайомити учнів з рослинами й тваринами як цілісними живими організмами, з їх розвитком у взаємозв'язку з умовами існування. Під час екскурсій раніше одержані поняття про окремі організми та явища зливаються в ширше поняття про природу. Безпосереднє спілкування з природою, пізнання її явищ не тільки дають учням конкретні, правильні біологічні поняття, а й мають велике виховне значення. Проте вчителі біології недостатньо використовують екскурсію як форму навчання учнів біології. З огляду на це майбутніх учителів біології необхідно навчити методиці проведення екскурсій з біології.

Мета викладання навчальної дисципліни «Методика проведення екскурсій з біології» – ознайомити майбутніх учителів з методикою проведення біологічних екскурсій та навчити методично правильно їх проводити.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика проведення екскурсій з біології» є: навчити визначати тему і мету екскурсії, вибирати маршрут екскурсії та об'єкти для спостереження, складати конспект екскурсії та інструктивні картки для самостійної роботи учнів, проводити аналіз та самоаналіз екскурсії; ознайомити з історією розвитку екскурсійної справи; поглибити знання з методики навчання біології.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7.Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК10.Здатність працювати в команді й вміння виявляти міжособистісну взаємодію.

ЗК11.Здатність реалізовувати стратегію сталого розвитку з метою екологізації суспільної та індивідуальної свідомості.

СК8.Здатність застосовувати сучасні методики та освітні технології в професійній діяльності для забезпечення якості освітнього процесу з біології та основ здоров'я.

СК 9. Здатність організовувати екскурсії, спостереження та експерименти з біології, складати творчі завдання та задачі;

Програмні результати

ПРН 2. Аналізувати передовий педагогічний досвід і впроваджувати у своїй професійній діяльності.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології навчання біології та основ здоров'я в професійній діяльності, зокрема й інформаційні.

ПРН 12. Проектувати урочну, позаурочну та позакласну освітню діяльність із біології та основ здоров'я з наступним застосуванням і аналізом; діагностувати та контролювати навчальні досягнення учнів з цих предметів

Теми лекційних занять:

1. Вступ. Мета і значення дисципліни. Сутність поняття «екскурсія»
2. Історія становлення і розвитку екскурсійної справи.
3. Ознаки біологічної екскурсії та вимоги до її проведення.
4. Класифікація біологічних екскурсій. Значення екскурсій в освітньому процесі

Теми практичних занять:

1. Історія розвитку екскурсійної справи.
2. Основні ознаки екскурсій різних типів.
3. Методика проведення сезонних екскурсій.
4. Методика проведення екскурсій у різні біогеоценози.
5. Новітні підходи до проведення біологічних екскурсій.
6. Фенологічні спостереження під час екскурсій у природу.
7. Організація та проведення екскурсій у навчанні біології та природознавства.
8. Сучасні методи організації та проведення екскурсій в природу для зацікавлення учнів.
9. Прикладне значення екскурсій у навчально-виховному процесі школярів 5-6 класів.

Теми лабораторних занять:

1. Екскурсія як форма організації у навчанні біології та природознавства.
2. Розвиток творчих здібностей в учнів, їх спостережливість на екскурсіях у природу.
3. Організація та проведення екскурсій для спостереження за природними

явищами.

4. Організація екскурсій в оранжереї для вивчення квіткових рослин.

5. Організація екскурсій в лісництва для вивчення різних видів деревних рослин.

Література:

1. Грицай Н. Б. Методика підготовки та проведення екскурсій з біології : навчально-методичний посібник. Рівне: О. Зень, 2016. 232 с.

2. Загальна методика навчання біології: навч. посібник / [І. В. Мороз, А. В. Степанюк, О. Д. Гончар та ін.]; за ред. І. В. Мороза. Київ: Либідь, 2006. 592 с.

3. Мороз І. В., Грицай Н. Б. Позакласна робота з біології: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 272 с.

4. Олійник В. М. Новітні технології в організації навчальної практики та екскурсій з біології. Харків: Основа, 2004. 144 с. 17 Додаткова

5. Альба Г. В. Еколого-натуралістичні ігри. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 48 с.

6. Барна М. М., Барна Л. С., Яцук Г. Ф. Навчальні заняття з біології: можливі варіанти. Тернопіль: Астон, 2005. 140 с.

7. Грицай Н. Б. Методика проведення біологічних екскурсій у природу. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 110 с

Форма контролю Залік — 7 семестр